

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

19 november 2009

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**over de rechten van de in een
kinderpsychiatrische ziekenhuisafdeling
opgenomen kinderen**

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE
VOOR DE VOLKSGEZONDHEID, HET LEEFMILIEU EN
DE MAATSCHAPPELIJKE HERNIEUWING

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

over de rechten van de in een ziekenhuis
of in een psychiatrische dienst opgenomen
kinderen en adolescenten

(nieuw opschrift)

Voorgaande documenten:

Doc 52 **1477/ (2008/2009):**

001: Voorstel van resolutie van de dames Gerken en Van der Straeten.

002 tot 007: Amendementen.

008: Verslag.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

19 novembre 2009

PROPOSITION DE RÉSOLUTION

**relative aux droits de l'enfant
hospitalisé en pédopsychiatrie**

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION
DE LA SANTÉ PUBLIQUE, DE L'ENVIRONNEMENT ET
DU RENOUVEAU DE LA SOCIÉTÉ

PROPOSITION DE RÉSOLUTION

relative aux droits des enfants et des
adolescents séjournant en hôpitaux ou en
services psychiatriques

(nouvel intitulé)

Documents précédents:

Doc 52 **1477/ (2008/2009):**

001: Proposition de résolution de Mmes Gerken et Van der Straeten.

002 à 007: Amendements.

008: Rapport.

cdH	:	centre démocrate Humaniste
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
Ecolo-Groen!	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
FN	:	Front National
LDD	:	Lijst Dedecker
MR	:	Mouvement Réformateur
N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
PS	:	Parti Socialiste
sp.a	:	socialistische partij anders
VB	:	Vlaams Belang

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:

DOC 52 0000/000:	Parlementair document van de 52 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV:	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN:	Plenum
COM:	Commissievergadering
MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 52 0000/000:	Document parlementaire de la 52 ^{ème} législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA:	Questions et Réponses écrites
CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)
CRABV:	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)
CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)
PLEN:	Séance plénière
COM:	Réunion de commission
MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen:
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes:
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be
e-mail : publications@laChambre.be

DE KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS,

A. overwegende dat de kinderen en de jongeren die in ziekenhuizen of in psychiatrische diensten verblijven, een bijzonder kwetsbare groep vormen;

B. overwegende dat België het VN-Verdrag van 20 november 1989 inzake de rechten van het kind heeft ondertekend en dat dit Verdrag op alle kinderen, zonder enig onderscheid, van toepassing is;

C. gelet op de “United Nations Rules for the Protection of Juveniles Deprived of their Liberty”, aangenomen door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties bij resolutie 45/113 van 14 december 1990;

D. overwegende dat volgens artikel 12, § 2, van de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt een minderjarige die niet in staat is zijn rechten uit te oefenen, bij de beslissingen in verband met zijn persoon moet worden betrokken, of als hij voldoende maturiteit vertoont, hij die rechten zelfstandig moet kunnen uitoefenen;

E. gelet op de diverse regelgevingen op federaal vlak en in de deelgebieden in verband met de bescherming van de geesteszieken en de minderjarigen, en de vrijheidsbeneming met betrekking tot jonge psychiatrische patiënten;

F. overwegende dat de rechten van de kinderen die in ziekenhuizen of in psychiatrische diensten verblijven, niet altijd en niet overal voldoende in acht zouden worden genomen;

G. gelet op de 10 puntenoproep van UNICEF België van 9 april 2008 tot inachtneming van de rechten van de kinderen die in België in psychiatrische diensten (K-diensten) verblijven, op grond van een enquête in diensten voor kindergeneeskunde en kinderpsychiatrie: “Mijn ziekenhuis in potlood: het ziekenhuis door de ogen van kinderen”

H. overwegende dat het koninklijk besluit van 13 juli 2006 aangaande de zorgprogramma's in de kindergeneeskunde interessante antwoorden aanreikt betreffende de rechten van het kind bij alle diensten voor ziekenhuispediatrie, doch de K-diensten van zijn werkingssfeer uitsluit;

I. wijst erop dat men zich bij de keuze van de zorg niet mag laten leiden door het beschikbare aanbod, maar door wat het best aansluit op de situatie van de minderjarige;

LA CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS,

A. considérant que les enfants et les adolescents séjournant en hôpitaux ou en services psychiatriques constituent un groupe particulièrement fragile;

B. considérant que la Belgique est partie à la Convention des Nations Unies relative aux droits de l'enfant du 20 novembre 1989 et que cette Convention est applicable à tous, sans aucune discrimination;

C. considérant les “Règles des Nations Unies pour la protection des mineurs privés de liberté”, adoptées par l'Assemblée générale des Nations Unies dans sa résolution 45/113 du 14 décembre 1990;

D. considérant que, selon l'article 12, § 2, de la loi du 22 août 2002 relative aux droits du patient, un enfant incapable d'exercer ses droits doit être impliqué dans les décisions prises à son égard ou, s'il est suffisamment mature, exercer lui-même ses droits,

E. considérant les différentes législations fédérales et des entités fédérées concernant la protection des malades mentaux et des mineurs et la privation de liberté concernant les jeunes patients psychiatriques;

F. considérant que, dans les faits, les droits des enfants séjournant en hôpitaux ou en services psychiatriques ne seraient pas toujours, ni partout, suffisamment respectés;

G. considérant l'appel en 10 points d'UNICEF-Belgique du 9 avril 2008 pour le respect des droits des enfants qui séjournent dans les services psychiatriques en Belgique (services K), sur la base d'une enquête menée dans des services de pédiatrie et de pédopsychiatrie, dénommée “Dessine-moi l'hôpital. L'hôpital à travers le regard des enfants”;

H. considérant que l'arrêté royal du 13 juillet 2006 relatif aux programmes de soins en pédiatrie apporte des réponses intéressantes en ce qui concerne les droits de l'enfant dans l'ensemble des services de pédiatrie hospitalière, mais exclut de son champ d'application les services K;

I. considérant que ce qui doit guider le choix de la prise en charge est, non pas l'offre disponible, mais l'adéquation à la situation du mineur;

J. geeft aan dat er geen specifieke beroepstitel van kinderpsychiater bestaat, en dat de opleiding van de kinderartsen zonder specifieke specialisatie, de huisartsen en de andere gezondheidswerkers onvoldoende rekening houdt met de aspecten inzake geestelijke gezondheidszorg;

K. attendeert erop dat de basisopleiding en de voortgezette opleiding een grote uitdaging vormen, alsook dat de stages momenteel op grond van te stricte criteria worden georganiseerd;

L. gelet op de bijzondere aard van de kinderpsychiatrische zorg en op het belang een ambitieus plan uit te werken voor de geestelijke gezondheidszorg aan kinderen;

VRAAGT DE FEDERALE REGERING, IN OVERLEG MET DE DEELGEBIEDEN:

1. toe te zien op de onverkorte toepassing van het VN-Verdrag van 20 november 1989 inzake de rechten van het kind in de ziekenhuizen en de diensten voor kinder- en jeugdpsychiatrie;

2. er in de mate van het mogelijke voor te zorgen dat, bij de organisatie van de kinderpsychiatrische diensten, personen met dezelfde maturiteitsgraad meer in één groep worden ondergebracht, alsook dat de leefomgeving zo goed mogelijk is afgestemd op de kinderen en de adolescenten;

3. maatregelen te nemen om de contacten en de betrekkingen tussen de in het ziekenhuis opgenomen kinderen/adolescenten en hun omgeving te vergemakkelijken;

4. er in het belang van de in het ziekenhuis dan wel psychiatrische diensten opgenomen kinderen en adolescenten zo goed mogelijk op toe te zien dat hun recht op onderwijs in acht wordt genomen, alsook ervoor te zorgen dat de gemeenschappen hen toestaan zich in de loop van het schooljaar in een school in te schrijven, om ze aldus gemakkelijker aansluiting bij het schoolleven te doen vinden;

5. de continuïteit van de zorg te verbeteren, met name door de alternatieve zorgverlening beter uit te bouwen (dagcentra, ambulante follow-up) en te voorzien in een sterkere samenhang tussen de diverse sectoren (geestelijke gezondheidszorg in de ruime zin van het woord, jeugdzorg, zorgcentra voor minderjarigen met een handicap);

J. considérant qu'il n'existe pas de titre spécifique en pédopsychiatrie, et que la formation des pédiatres généralistes, des médecins généralistes et des autres professionnels de santé ne prend pas suffisamment en compte les aspects de santé mentale.

K. considérant l'enjeu que représente la formation initiale et continuée et le fait qu'actuellement les stages sont organisés sur la base de critères trop stricts;

L. considérant le caractère particulier de la prise en charge pédopsychiatrique et l'importance de développer un plan ambitieux de prise en charge de la santé mentale infantile;

DEMANDE AU GOUVERNEMENT FÉDÉRAL, EN CONCERTATION AVEC LES ENTITÉS FÉDÉRÉES:

1. de veiller à l'application de la Convention des Nations Unies relative aux droits de l'enfant du 20 novembre 1989, sans restrictions, dans les hôpitaux et services psychiatriques pour enfants et adolescents;

2. de prévoir, dans la mesure du possible, que les services pédopsychiatriques soient plus organisés en groupes, de même maturité et que l'environnement soit le mieux adapté possible aux enfants et aux adolescents;

3. de prendre des mesures pour faciliter les contacts et les relations entre enfants et adolescents hospitalisés et leur entourage;

4. de veiller au mieux et dans l'intérêt de l'enfant et de l'adolescent séjournant en hôpitaux ou en services psychiatriques au respect du droit à l'enseignement et pour faciliter la réinsertion de celui-ci, veiller à ce que les Communautés autorisent l'inscription scolaire en cours d'année;

5. d'améliorer la continuité de la prise en charge notamment en développant davantage de prises en charges alternatives (centres de jour, suivis en ambulatoire) et en renforçant l'articulation entre les différents secteurs (santé mentale au sens large, aide à la jeunesse, services de prise en charge de mineurs porteurs d'un handicap);

6. een voor kinderen en adolescenten specifiek programma voor geestelijke gezondheidszorg uit te werken. Dat programma zou rekening moeten houden met:

- de updating van de programmatiecriteria in verband met de K-bedden;
- het aanbod aan consulten buiten de ziekenhuizen;
- de dringende ambulante zorg;
- de mogelijkheden inzake opvang buiten het ziekenhuis;
- de nazorg na het verlaten van het ziekenhuis;
- de uitbouw van een permanent en coherent zorgaanbod, met netwerking tussen thuisplek en werkplek;
- de mogelijkheden en de resultaten van “outreaching” in de kinder- en jeugdpsychiatrie.

7. de zorgverlening in de diensten met “for K”-bedden (zorg voor minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd) te evalueren, teneinde die diensten aan te passen en/of te versterken;

8. de ziekenhuisdiensten voldoende autonomie te verlenen opdat zij in overleg met wie bij de ambulante verzorging betrokken is een zorgverstrekkingsplan kunnen uitwerken;

9. ten behoeve van de kinderpsychiaters in een specifieke opleiding te voorzien, ervoor te zorgen dat in de opleiding van de eerstelijnsgezondheidswerkers meer aandacht gaat naar de aspecten in verband met de geestelijke gezondheid, alsmede de erkenningscriteria van de stageplaatsen voor kinderpsychiatrie te veranderen door ze ook te doen gelden voor de centra voor geestelijke gezondheidszorg en voor de andere plaatsen voor intramurale psychotherapie;

10. alle nodige maatregelen van wet- en regelgevende aard te treffen om tot een betere inachtneming van de rechten van het kind te komen bij alle regel- en wetgeving zoals het patiëntenrecht en het recht op scholing, alsmede daartoe een overzicht te maken van de bestaande praktijken in het veld.

6. d'élaborer un programme spécifique de santé mentale pour enfants et adolescents. Ce programme devrait prendre en compte:

- l'actualisation des critères de programmation des lits K;
- l'offre de consultations extra-hospitalières;
- la prise en charge ambulatoire d'urgence;
- les possibilités d'accueil extra-hospitalières;
- le suivi post-hospitalier;
- la structuration d'une offre de soins continue, cohérente et en réseau entre le domicile et le travail;
- les possibilités et les résultats de “l'outreaching” dans le domaine de la psychiatrie infantile et juvénile.

7. d'évaluer la prise en charge dans les services de lits “for K” (prise en charge de mineurs ayant commis un fait qualifié infraction) en vue d'éventuelles adaptations et/ou renforcement de ces services;

8. de donner aux services hospitaliers l'autonomie suffisante pour leur permettre d'élaborer en concertation avec les acteurs ambulatoires un plan de soins;

9. de prévoir une formation spécifique pour les pédopsychiatres, une meilleure prise en compte des aspects de la santé mentale dans la formation des professionnels de santé généralistes, et de revoir les critères d'agréments de lieux de stage de pédopsychiatrie en les ouvrant aussi aux centres de santé mentale et aux autres lieux de psychothérapie institutionnelle;

10. de prendre toutes les mesures réglementaires et législatives nécessaires en vue d'arriver à un meilleur respect des droits de l'enfant dans l'ensemble des réglementations et législations comme le droit des patients, le droit à une scolarisation, et de réaliser pour ce faire un inventaire des pratiques existantes sur le terrain.